

1/2021 Fond obnovy vodohospodářského majetku

Klíčová slova: fond obnovy vodohospodářského majetku, fond, VHM, vodovod, kanalizace, vodné, stočné, tvorba, čerpání, použití, plán obnovy, rezervy, 231, 236, 401, 419, 2310, 2321, 4134, 5349, 5163, 6310, 6330, 8901

1. 1 Fond obnovy vodohospodářského majetku - obecně

(1) V souvislosti se zněním § 8 odst. 1 a 11 zákona č. 274/2001 Sb., o veřejných vodovodech a kanalizacích, ve znění pozdějších předpisů, a § 13 vyhlášky č. 428/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), ve znění pozdějších předpisů, je vlastníkům veřejných vodovodů a kanalizací uložena povinnost vytvářet finanční rezervu a zpracovávat plány financování jejich obnovy a následně je realizovat.

(2) Pokud obce jako vlastníci vodohospodářského majetku zřídily peněžní fond na základě § 5 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 250/2000 Sb.“), za účelem obnovy vodohospodářského majetku, doporučujeme, aby pro tvorbu a použití prostředků fondu vedly samostatný fondový účet.

1. 2 Tvorba a použití fondu obnovy vodohospodářského majetku

(1) O zřízení peněžního fondu rozhoduje v souladu s § 84 odst. 2 písm. c) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, zastupitelstvo obce. Tvorba a použití fondu musí být dle § 6 odst. 1 zákona č. 250/2000 Sb. součástí rozpočtu na daný kalendářní rok. Primární pro tvorbu a použití fondu je plán obnovy vodohospodářského majetku se zohledněním konkrétních finančních možností (rozpočet, střednědobý výhled rozpočtu, zůstatek na bankovním účtu). Pravidla tvorby a použití fondu doporučujeme stanovit vnitřním předpisem („statut“) schváleným příslušným orgánem obce.

(2) **Zdrojem tohoto fondu** může být např.:

- prvotní jednorázový vklad schválený příslušným orgánem obce,
- zůstatek účtu fondu z předchozího roku,
- základní příděl z rozpočtu obce do fondu v běžném roce na základě rozhodnutí příslušného orgánu obce,
- příjmy z vodného a stočného,
- nájemné za vodohospodářský majetek,
- mimořádný příděl na základě rozhodnutí příslušného orgánu obce,
- úroky ze samostatného bankovního účtu fondu,
- jako doplňkový zdroj je pak ve statutu možné stanovit dotaci a dar v souvislosti s vodohospodářským majetkem atd.

(3) **Použití fondu** by mělo být stanoveno na úrovni:

- financování oprav významného rozsahu a investic vedoucích k obnově stávajícího vodohospodářského majetku,
- financování investic na rozšíření vodohospodářského majetku,
- provozovatelský příspěvek např. na základě obstaravatelské smlouvy,
- poplatky za vedení samostatného bankovního účtu apod.

(4) **Tvorba fondu by měla vycházet z plánu obnovy vodohospodářského majetku.** Je možné rozhodnout o:

a) **dočasném snížení přídělu do fondu** oproti plánu financování obnovy, kdy ZO (není-li rada, nebo pokud si rozhodování ZO vyhradilo) jako odpovědný orgán vlastníka vodohospodářské infrastruktury, které schválilo plán financování obnovy vodovodů nebo kanalizací, rozhodne,

že částku bude obec prozatím odkládat v nižší hodnotě (např. v poloviční výši), ale tento krok by měl být řádně odůvodněn (např. obec splácí úvěry na budování části kanalizace nebo z ekonomických důvodů - podloženo účetnictvím obce - není možné spořit průběžně více atd.).

b) odkladu plateb a způsobu získání zdrojů - odpovědný orgán vlastníka schvalující plán rozhodne, že obec prozatím nebude odkládat žádnou částku, ale tento krok by měl být řádně ekonomicky odůvodněn (např. obec splácí úvěr na kanalizaci apod.). Vedle toho obec stanoví způsob získání prostředků, ať již z vlastních zdrojů, z vodného a stočného nebo z cizích zdrojů (úvěr, dotace...).

c) odkladu z důvodu vodohospodářské výstavby - odpovědný orgán vlastníka může rovněž rozhodnout, že obec prozatím nebude odkládat žádnou částku do fondu. Tento krok řádně odůvodní (výstavba nového zařízení) a současně rozhodne, že po realizaci stavby nového vodohospodářského zařízení zajistí dosud neodloženou částku do fondu obnovy, např. z úvěru, dotace, vlastních zdrojů z rozpočtu obce, v závislosti na finančních možnostech po dokončení stavby.

1. 3 Vzorové účtování fondu obnovy vodohospodářského majetku

1. 3. 1 Fondový účet, pro který je založen bankovní účet

(1) Fondový účet, pro který je založen bankovní účet, by měl být účtován **236 0140 - 0780** s rozpočtovou skladbou - § **2310** (pitná voda) a § **2321** (kanalizace) s příslušnou rozpočtovou položkou.

1. 3. 1. 1 Tvorba účelového fondu - převod ze ZBÚ

1. 3. 1. 1. 1 Převod ze ZBÚ

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
262	06xx					X	
231	0xxx	6330	5349				X

1. 3. 1. 1. 2 Příjem na účet fondu, kde byla zvolena AU 236 0140

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
236	0140	6330	4134			X	
262	06xx						X
401	0019					X	
419	014x						X

Pozn.: Z důvodu správného nápočtu do výkazu Příloha je nutné dodržovat závazné analytické členění účtu 419, viz Směrná účtová osnova.

1. 3. 1. 2 Tvorba prostředků pro obnovu vodohospodářského majetku

1. 3. 1. 2. 1 Předpis pohledávky (neinvestiční prostředky) - vodné, stočné, nájem, neinvestiční transfer od nevybrané účetní jednotky

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
3xx*	0xxx					X	
6xx**	0xxx						X

Pozn.: *V případě vodného, stočného a nájmu bude použit účet 311 - Odběratelé, v případě neinvestičního transferu účet 344 - Pohledávky za osobami mimo vybrané vládní instituce.** V případě vodného a stočného bude použit účet 602 - Výnosy z prodeje služeb, v případě nájmu účet 603 - Výnosy z pronájmu, v případě transferu účet 672 - Výnosy vybraných místních vládních institucí z transferů.

1. 3. 1. 2. 2 Příjem neinvestičních prostředků na fond obnovy vodohospodářského majetku, kde byla zvolena AU 236 0140 – vodné, stočné, nájem, neinv. transfer od nevybrané účetní jednotky

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
236	0140	23xx	2xxx**			X	
3xx	0xxx*						X
401	0019					X	
419	014x***						X

Pozn.: *V případě vodného, stočného a nájmu bude použit účet 311 - Odběratelé, v případě neinvestičního transferu o účet 344 - Pohledávky za osobami mimo vybrané vládní instituce. **V případě vodného a stočného bude použita rozpočtová položka 2111 - Příjmy z poskytování služeb a výrobků, v případě nájemného položka 2132 - Příjmy z pronájmu ostatních nemovitých věcí a jejich částí, v případě neinvestičního transferu položka 2321 - Přijaté neinvestiční dary nebo položka 2324 - Přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady (dle charakteru smluvního ujednání smlouvy o poskytnutí transferu). ***Z důvodu správného nápočtu do výkazu Příloha je nutné dodržovat závazné analytické členění účtu 419, viz Směrná účtová osnova.

1. 3. 1. 2. 3 Předpis pohledávky (investiční prostředky) - transfer od nevybrané účetní jednotky

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
344	0xxx					X	
403	03xx a 06xx						X

1. 3. 1. 2. 4 Příjem investičních prostředků na fond obnovy vodohospodářského majetku, kde byla zvolena AU 236 0140

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
236	0140	23xx	312x			X	
344	0xxx						X
401	0019					X	
419	014x*						X

*Pozn.: Z důvodu správného nápočtu do výkazu Příloha je nutné dodržovat závazné analytické členění účtu 419, viz Směrná účtová osnova.

1. 3. 1. 3 Čerpání prostředků na obnovu vodohospodářského majetku

1. 3. 1. 3. 1 Předpis závazků (neinvestiční prostředky)

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
5xx	0xxx					X	
321	07xx						X

1. 3. 1. 3. 2 Výdej neinvestičních prostředků z fondu obnovy vodohospodářského majetku, kde byla zvolena AU 236 0140

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
321	07xx					X	
236	0140	23xx	5xxx*				X
419	015x**					X	
401	0019						X

Pozn.: *Např. v případě oprav bude použita rozpočtová položka 5171 – Opravy a udržování. **Z důvodu správného nápočtu do výkazu Příloha je nutné dodržovat závazné analytické členění účtu 419, viz Směrná účtová osnova.

1. 3. 1. 3. 3 Předpis závazků (investiční prostředky)

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
04x	0xxx					X	
321	07xx						X

1. 3. 1. 3. 4 Výdej investičních prostředků z fondu obnovy vodohospodářského majetku, kde byla zvolena AU 236 0140

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
321	07xx					X	
236	0140	23xx	6xxx*				X
419	015x**					X	
401	0019						X

Pozn.: *Např. v případě technického zhodnocení či rozšíření vodohospodářského majetku položka 6121 - Budovy, haly, stavby. **Z důvodu správného nápočtu do výkazu Příloha je nutné dodržovat závazné analytické členění účtu 419, viz Směrná účtová osnova.

1. 3. 1. 3. 5 Výdej neinvestičních prostředků - bankovní poplatky z fondu obnovy vodohospodářského majetku, kde byla zvolena AU 236 0140

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
518	0xxx					X	
236	0140	6310	5163				X
419	015x*					X	
401	0019						X

Pozn.: *Z důvodu správného nápočtu do výkazu Příloha je nutné dodržovat závazné analytické členění účtu 419, viz Směrná účtová osnova

1. 3. 2 Tvorba rezervy

(1) Je samozřejmě možné tvořit fond ve zvolené výši a zároveň na zbývající „riziko“, na které není tvořen peněžní fond, tvořit rezervu. Jen je nutné neopomenout při účtování skutečných nákladů zaúčtovat také čerpání rezervy. Účtování rezerv je uvedeno v ČÚS č. 705 Rezervy.

1. 3. 2. 1 Tvorba rezervy

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
555	0xxx					X	
441	0xxx						X

1. 3. 2. 2 Použití, snížení či zrušení rezervy

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
441	0xxx					X	
555	0xxx						X

1. 3. 3. Účtování o fondu obnovy vodohospodářského majetku, k němuž nebyl zřízen samostatný bankovní účet

1. 3. 3. 1 Tvorba účelového fondu

1. 3. 3. 1. 1 Příjem na účet fondu

SU	AU	§	položka	ORJ	UZ	MD	D
231	0xxx		8901	X		X	
231	0xxx		8901			-X	
401	0019					X	
419	014x						X

Pozn.: Z důvodu správného nápočtu do výkazu Příloha je nutné dodržovat závazné analytické členění účtu 419, viz Směrná účtová osnova.

1. 3. 3. 2 Tvorba prostředků pro obnovu vodohospodářského majetku

1. 3. 3. 2. 1 Předpis pohledávky (neinvestiční prostředky) - vodné, stočné, nájem, neinvestiční transfer od nevybrané účetní jednotky

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
3xx*	0xxx					X	
6xx**	0xxx						X

Pozn.: *V případě vodného, stočného a nájmu bude použit účet 311 - Odběratelé, v případě neinvestičního transferu účet 344 - Pohledávky za osobami mimo vybrané vládní instituce. ** V případě vodného a stočného bude použit účet 602 - Výnosy z prodeje služeb, v případě nájmu účet 603 - Výnosy z pronájmu, v případě transferu účet 672 - Výnosy vybraných místních vládních institucí z transferů.

1. 3. 3. 2. 2 Příjem neinvestičních prostředků na fond obnovy vodohospodářského majetku - vodné, stočné, nájem, neinvestiční transfer od nevybrané účetní jednotky

SU	AU	§	položka	ORJ	UZ	MD	D
231	0xxx	23xx	2xxx*	X		X	
3xx**	0xxx						X
401	0019					X	
419	014x***						X

Pozn.: *V případě vodného, stočného a nájmu bude použit účet 311 - Odběratelé, v případě neinvestičního transferu o účet 344 - Pohledávky za osobami mimo vybrané vládní instituce. **V případě vodného a stočného bude použita rozpočtová položka 2111 - Příjmy z poskytování služeb a výrobků, v případě nájmu položka 2132 - Příjmy z pronájmu ostatních nemovitých věcí a jejich částí, v případě neinvestičního transferu položka 2321 - Přijaté neinvestiční dary nebo položka 2324 - Přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady (dle charakteru smluvního ujednání smlouvy o poskytnutí transferu). ***Z důvodu správného nápočtu do výkazu Příloha je nutné dodržovat závazné analytické členění účtu 419, viz Směrná účtová osnova.

1. 3. 3. 2. 3 Předpis pohledávky (investiční prostředky) - transfer od nevybrané účetní jednotky

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
344	0xxx					X	
403	03xx a 06xx						X

1. 3. 3. 2. 4 Příjem investičních prostředků na fond obnovy vodohospodářského majetku

SU	AU	§	položka	ORJ	UZ	MD	D
231	0xxx	23xx	312x	X		X	
344	0xxx						X
401	0019					X	
419	014x*						X

*Pozn.: Z důvodu správného nápočtu do výkazu Příloha je nutné dodržovat závazné analytické členění účtu 419, viz Směrná účtová osnova.

1. 3. 3. 3 Čerpání prostředků na obnovu vodohospodářského majetku

1. 3. 3. 3. 1 Předpis závazků (neinvestiční prostředky)

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
5xx	0xxx					X	
321	07xx						X

1. 3. 3. 3. 2 Výdej neinvestičních prostředků z fondu obnovy vodohospodářského majetku

SU	AU	§	položka	ORJ	UZ	MD	D
321	07xx					X	
231	0xxx	23xx	5xxx*	X			X
419	015x**					X	
401	0019						X

Pozn.: *Např. v případě oprav bude použita rozpočtová položka 5171 - Opravy a udržování. **Z důvodu správného nápočtu do výkazu Příloha je nutné dodržovat závazné analytické členění účtu 419, viz Směrná účtová osnova.

1. 3. 3. 3 Předpis závazků (investiční prostředky)

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
04x	0xxx					X	
321	07xx						X

1. 3. 3. 3. 4 Výdej investičních prostředků z fondu obnovy vodohospodářského majetku, k němuž nebyl zřízen bankovní účet

SU	AU	§	položka	ORJ	UZ	MD	D
321	07xx					X	
231	0xxx	23xx	6xxx*	X			X
419	015x**					X	
401	0019						X

Pozn: *Např. v případě technického zhodnocení či rozšíření vodohospodářského majetku položka 6121 - Budovy, haly, stavby. **Z důvodu správného nápočtu do výkazu Příloha je nutné dodržovat závazné analytické členění účtu 419, viz Směrná účtová osnova.

1. 3. 3. 3. 5 Výdej neinvestičních prostředků - bankovní poplatky z fondu obnovy vodohospodářského majetku, k němuž nebyl zřízen bankovní účet

SU	AU	§	položka	ORJ	UZ	MD	D
518	0xxx					X	
231	0xxx	6310	5163	X			X
419	015x*					X	
401	0019						X

*Pozn.: Z důvodu správného nápočtu do výkazu Příloha je nutné dodržovat závazné analytické členění účtu 419, viz Směrná účtová osnova.

(1) Doporučujeme označení fondu u účtu 231 příslušným ORJ, kvůli zobrazení pohybů a zůstatku fondu, kdy ORG mohou být označeny jednotlivé akce v rámci daného fondu a analytické členění účtu 231 by mělo být primárně vázáno na číslo bankovního účtu. Je nutné vždy zohlednit, že na jednom bankovním účtu jsou jak běžné prostředky obce, tak prostředky vázané fondem (účelové), které není možné čerpat v rozporu se schváleným použitím fondu.

1. 4 Závěrem

Tento doporučený postup nevyjadřuje jediný možný způsob účtování v souladu s předpisy v oblasti účetnictví platnými a účinnými pro rok 2021 a není právně závazný, neboť k závazným výkladům (stanoviskům) právních předpisů je oprávněn pouze příslušný soud a zároveň tato informace není radou dle § 2950 občanského zákoníku.

Dne: 25. 3. 2021

Vypracovala: Ing. Jitka Ročárková

S vyjádřením souhlasí Ing. Lubomír Bednář, vedoucí oddělení přezkumu a metodiky hospodaření obcí

Vydáno na internetu na adrese: <http://metodikaucetnictvi.kraj-jihocesky.cz>